

Õiguskomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XV koosseisu VII istungjärgul

Ülevaade käsitleb Riigikogu õiguskomisjoni tegevust **Riigikogu XV** koosseisu **VII** istungjärgul, **perioodil 12.01.2026 – 18.06.2026**.

Komisjoni koosseis

Esimees: Madis Timpson (RE)

Aseesimees: Peeter Ernits

Liikmed: Lea Danilson-Järg (I), Andre Hanimägi, Anti Haugas (RE), Maria Jufereva-Skuratovski (*kuni 12.03.2026; alates 07.04.2026*), Heljo Pikhof (SDE), Anti Poolamets (EKRE) (*alates 04.06.2026*), Valdo Randpere (RE), Stig Rästa (E200), Vilja Toomast (RE), Varro Vooglaid

Istungite arv

VII istungjärgul pidas õiguskomisjon **33** korralist istungit ja **1** erakorralise istungi, sealhulgas **1** avaliku ja **2** ühist istungit:

10.03.2026 Õiguskomisjoni ja sotsiaalkomisjoni ühine avalik istung „Vabariigi Valitsuse algatatud karistusseadustiku muutmise seaduse (nõusolekupõhine seksuaalvägivalla käsitus) eelnõu 727 SE avalik arutelu.“

04.05.2026 Põhiseaduskomisjoni ja õiguskomisjoni ühine istung „Vabariigi Valitsuse algatatud kohtute seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (kohtumenetluse kiirendamine) eelnõu (854 SE) teise lugemise ettevalmistamine (tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja halduskohtumenetluse seadustiku ning nendega seotud teiste seaduste muudatused, huvigruppide kuulamine).“

Eelnõud

Õiguskomisjon määramati VII istungjärgul **16** seaduse eelnõu ja **5** otsuse eelnõu juhtivkomisjoniks, sealhulgas algatas komisjon ise **1** otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti tegevust kontrolliva parlamentaarse ühiskontrolli töörühma liikmete nimetamine" eelnõu (809 OE)

Istungjärgu lõpuks on komisjoni menetluses **13** seaduse eelnõu:

- Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse (karistusõiguslik jurisdiktsioon ja merealuse taristu lõhkumine) eelnõu (656 SE)
- Korrakaitse seaduse § 44 täiendamise seaduse eelnõu (771 SE)
- Relvaseaduse ja lõhkematerjaliseaduse muutmise seaduse eelnõu (855 SE)

- Asjaõigusseaduse ja asjaõigusseaduse rakendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (864 SE)
- Karistusseadustiku ja teiste seaduste muutmise ning kriminaalhooldusseaduse kehtetuks tunnistamise seaduse eelnõu (878 SE)
- Võlaõigusseaduse muutmise seadus eelnõu (895 SE)
- Notari tasu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (941 SE)
- Võlaõigusseaduse, krediitiasutuste seaduse ning makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse muutmise seaduse (finantspettuste ennetamine ja tõkestamine) eelnõu (936 SE)
- Täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (927 SE)
- Võlaõigusseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (finantspettuste ennetamine ja tõkestamine) eelnõu (929 SE)
- Abipolitseiniku seaduse eelnõu (931 SE)
- Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse (rahvusvahelise koostöö lihtsustamine) eelnõu (933 SE)
- Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (934 SE)

ja 4 otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele laste vastu toime pandud seksuaalkuritegude seadusandliku regulatsiooni muutmiseks" eelnõu (891 OE)
- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja seadusemuudatused tuvastatavat isikut kujutavate nõusolekuta ja tehislikult loodud kujutiste tõkestamiseks ning kannatanute tõhusaks kaitseks" eelnõu (893 OE)
- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele kauplusevarguste tõkestamise kohta“ eelnõu (946 OE)
- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele töötada välja meetmed riikliku elatisabi süsteemi tugevdamiseks ja elatisvõlgnevuste tõhusamaks sissenõudmiseks“ eelnõu (976 OE)

Vastu võeti 14 seaduse eelnõu:

- Asjaõigusseaduse § 126 ja notari tasu seaduse muutmise seaduse eelnõu (691 SE)
Vastu võetud 14.01.2026
- Meretöö seaduse muutmise seaduse eelnõu (700 SE)
Vastu võetud 14.01.2026
- Töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (602 UA)
Vastu võetud 28.01.2026
- Korrakaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu (774 SE)
Vastu võetud 18.03.2026
- Kriminaalmenetluse seadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seaduse (teabevahetus Euroopa Liidu liikmesriikide vahel ja Europoliga) eelnõu (784 SE)
Vastu võetud 13.05.2026
- Võlaõigusseaduse ja tarbijakaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu (796 SE)

Vastu võetud 13.05.2026

- Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja vangistusseaduse täiendamise seaduse eelnõu (773 SE)

Vastu võetud 10.06.2026

- Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja võlaõigusseaduse muutmise seaduse (vaigistushagi eest kaitsmise direktiivi ülevõtmine) eelnõu (865 SE)

Vastu võetud 10.06.2026

- Karistusseadustiku muutmise seaduse (nõusolekupõhine seksuaalvägivalla käsitletus) eelnõu (727 SE)

Vastu võetud 10.06.2026

- Eesti Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi vahelise Eesti Vabariigis Rootsi Kuningriigi vanglakaristuste täideviimise kokkuleppe ratifitseerimise seaduse eelnõu (682 SE)

Vastu võetud 10.06.2026

- Kriminaalmenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seaduse (kohtumenetluse optimeerimine ja kohtulahendite avalikkus) eelnõu (560 SE)

Vastu võetud 17.06.2026

- Korrakaitseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse (mehitamata sõidukite seire ja tõrje rollijaotus) eelnõu (902 SE)

Vastu võetud 17.06.2026

- Prokuratuuriseaduse muutmise seaduse eelnõu (909 SE)

Vastu võetud 17.06.2026

- Karistusseadustiku ja ohvriabi seaduse muutmise seaduse (muudatused seoses inimkaubanduse direktiivi uusversiooni ülevõtmisega) eelnõu (880 SE)

Vastu võetud 18.06.2026

ja 1 otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti tegevust kontrolliva parlamentaarse ühiskontrolli töörühma liikmete nimetamine" eelnõu (809 OE)

Vastu võetud 11.03.2026

Lisaks sai tulenevalt [Riigikohtu 08.06.2026 otsusest](#) Vabariigi Presidendi poolt seadusena välja kuulutatud eelmisel istungjärgul õiguskomisjoni menetluses olnud ja Riigikogus vastu võetud kirikute ja koguduste seaduse muutmise seaduse eelnõu (570 SE). Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 03.02.2026.a istungil esindasid Riigikogu õiguskomisjoni esimees Madis Timpson ja liige Valdo Randpere.

Tagasi lükati 3 seaduse eelnõu:

- Piiriülese asendusemaduse keelustamise seaduse eelnõu (762 SE)
- Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu (800 SE)
- Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu (804 SE)

ja 1 otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele algetada Naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise Euroopa Nõukogu konventsiooni denonsseerimine“ eelnõu (751 OE)

Arvamuse andmised

Õiguskomisjon andis 5 korda arvamuse Riigikogu komisjonile:

- Arvamuse andmine majanduskomisjonile VV algatatud ehitusseadustiku ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (riigikaitse ehitiste planeerimise ja ehitamise kiirendamine) eelnõu (789 SE) kohta, millega õiguskomisjoni valdkonna seadustest on kavas muuta ja täiendada halduskohtumenetluse seadustikku (HKMS-i) Komisjonis 09.02.2026
- Arvamuse andmine ELAK-le Eesti seisukohad laste seksuaalse väärkohtlemise tõkestamise Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi uuesti sõnastatud versiooni eelnõu kohta - COM(2024) 60 Komisjonis 18.05.2026
- Arvamuse andmine sotsiaalkomisjonile Vabariigi Valitsuse algatatud töölepingu seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (837 SE) kohta Komisjonis 18.05.2026
- Arvamuse andmine ELAK-le Eesti seisukohad ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude vastu võitlemist käsitleva direktiivi eelnõu kohta - COM(2026) 102 Komisjonis 02.06.2026
- Arvamuse andmine ELAK-le Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, mis käsitleb äriühingute 28. õigusraamistikku "EU Inc.", eelnõu kohta - COM(2026) 321 Komisjonis 15.06.2026

ja 4 korda Riigikohtule:

- Arvamus Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjas väärteomenetluse seadustiku § 205 lõike 1 põhiseaduspärasuse kohta Komisjonis 16.03.2026
- Arvamus Riigikohtule karistusregistri seaduse § 28 lõike 2 osas, mille kohaselt tuleb avalikustatud kohtulahendis jätta isiku nimi asendamata, kui ta on tunnistanud süüdi karistusseadustiku § 184 järgi põhiseaduspärasuse kohta Komisjonis 13.04.2026
- Arvamus Riigikohtule vangistusseaduse § 31¹ esimese lause (alates 01.08.2019 kuni 31.03.2024 kehtinud redaktsioonis) osas, milles see välistas kinnises vanglas karistust kandva kinnipeetava ligipääsu Maksu- ja Tolliamet, Justiitsministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti ning Eesti teabevärava eesti.ee veebilehtedele, põhiseaduspärasuse kohta Komisjonis 20.04.2026

- Arvamus Riigikohtule KarRS § 28 lõike 2 koosmõju Euroopa Liidu (EL) õiguse ja põhiseadusega (PS) osas, mille kohaselt tuleb avalikustatud kohtulahendis jätta isiku nimi asendamata, kui ta on tunnistanud süüdi KarS § 404 järgi
Komisjonis 09.06.2026

Ettekanded ja ülevaated

- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud karistusseadustiku muutmise seaduse väljatöötamiskavatsuse (narkootikumidega seotud süüteod) tutvustus
Komisjonis 19.01.2026
- Arutelu: Prokuratuuri töökorraldus ja toimimine
Komisjonis 20.01.2026
- Ettekanne: Raporti „Eesti sisejulgeolekut mõjutavate globaalsete arengutrendide viie aasta (2026–2030) prognoos“ tutvustus
Komisjonis 27.01.2026
- Arutelu: Kollektiivne pöördumine "Tartu ei ole koht Rootsi vägistajate ja mõrtsukate jaoks!"
Komisjonis 24.03.2026 ja 19.05.2026
- Ettekanne: Õiguspoliitika põhialused ja kriminaalpoliitika põhialused tutvustus
Komisjonis 21.04.2026
- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud väljatöötamiskavatsus karistusseadustiku (KarS) muudatused - juriidiliste isikute karistusõiguslik vastutuse täpsustamine
Komisjonis 15.06.2026
- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud väljatöötamiskavatsus kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) muudatused - e-postkastides ja nutiseadmetes sisalduvate tõendite kogumise regulatsioon süüteomenetluses
Komisjonis 15.06.2026
- Ettekanne: Justiits- ja Digiministeeriumi koostatud väljatöötamiskavatsus täitemenetluse seadustiku (TMS) muudatused - võlgniku sissetuleku arestimise korra muutmine
Komisjonis 15.06.2026

Välisvisiidid ja muud tegevused

- 04.-05.02.2026 osales õiguskomisjoni liige Anti Haugas Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) tegevust kontrolliva Euroopa parlamentaarse ühiskontrolli töörühma liikmete kohtumisel Küprosel, Nikosias

Koostas Selena Eenmaa